

dimecres, 23 de maig de 2018

Manifest en defensa d'un ensenyament de llengües i literatures de qualitat

Fa anys que des de diversos àmbits s'estava avisant que Catalunya s'encaminava cap a una greu manca de professors de secundària d'algunes especialitats, notablement de llengua i literatura, sobretot de català. Tot i les advertències reiterades, en comptes d'enfrontar aquest repte conjuntament amb els especialistes de les filologies implicades, fins ara les autoritats educatives del país s'havien limitat a anar-lo trampejant per la via d'habilitar per a la docència d'aquestes matèries graduats d'altres especialitats presumptament *afins* però sense formació específica en llengua i literatura. Aquesta pràctica, que sovint s'ha justificat sota rètols com ara la *polivalència* del professorat, es basa en el supòsit que només dotant els graduats de formació didàctica i pedagògica ja n'hi ha prou perquè puguin exercir de professors, passant per alt el fet, per a nosaltres evident, que uns docents que no coneixen adequadament la seva matèria difícilment podran impartir-la com cal.

Finalment, aquesta primavera el Departament d'Ensenyament s'ha vist obligat a acceptar la realitat de les coses i ha començat a actuar per tal de fer-hi front. Malauradament, bona part de les mesures que s'estan adoptant potser serviran per garantir la presència de personal docent a les aules de cara a l'any que ve, però constitueixen una amenaça per a la qualitat del sistema educatiu de Catalunya a curt i llarg termini perquè sovint no garanteixen la formació dels docents en les matèries que han d'impartir. Entre aquestes mesures destaca de manera molt especial l'habilitació dels mestres funcionaris que hagin aprovat el nivell C2 de català per tal que puguin impartir docència als primers cursos de l'ESO (Resolució del 7 de maig). Per copsar el despropòsit que representa aquesta mesura n'hi ha prou de recordar que el C2 és un títol no universitari que serveix per avaluar el coneixement merament *instrumental* de la llengua, un títol que està a l'abast de qualsevol persona que hagi superat quart d'ESO i que pot obtenir-se després d'un curs de 90 o menys hores o fins i tot amb un examen per lliure. La inconsistència d'aquesta mesura es fa palesa quan hom constata que, a la mateixa resolució ja esmentada, el títol de C2 de castellà no habilita —com és lògic— per impartir docència de llengua i literatura castellanès a secundària. Per acabar de reblar el clau, és igualment incomprensible que la mateixa resolució que reconeix el C2 de català no inclogui els graus de Filologia Catalana / Llengua i Literatura Catalanes i Filologia Hispànica / Llengua i Literatura Hispàniques com a títols que habiliten els mestres funcionaris per impartir docència a l'ESO de llengua i literatura catalana i castellana, respectivament.

Les institucions sotasignades són plenament conscients de la gravetat del moment, entenen que caldrà un esforç per tal de resoldre la situació i estan disposades a posar-hi el màxim de la seva part. Ara bé, si l'objectiu és solucionar adequadament la manca de professorat especialitzat en llengua i literatura i no sols posar-hi pedaços que acabin afeblint la qualitat i els prestígi del sistema educatiu del país, és imprescindible que l'administració educativa assumeixi plenament el principi, d'altra banda tan evident, que el professorat ha d'estar

[Descarregar imatge](#)

Manifest en defensa d'un
ensenyament de llengües i
literatures de qualitat

Foto: Facultat de Lletres

format en els continguts que ha d'impartir, i que per garantir aquests coneixements especialitzats les autoritats educatives han de treballar en equip no sols amb els especialistes en pedagogia i didàctica sinó també amb els departaments i les facultats que s'encarreguen de garantir els coneixements especialitzats en llengua i literatura.

En aquest context, les persones i institucions sotassignades, responsables de la preparació dels especialistes en llengua i literatura, reclamem:

1. La revisió immediata de la llista d'habilitacions de mestres annexa a la resolució del 7 de maig de 2018 en el sentit de suprimir el nivell C2 de català com a títol que permet la docència de llengua i literatura catalana a l'ESO, així com la incorporació a la llista dels graus de Filologia Catalana / Llengua i Literatura Catalanes i Filologia Hispànica / Llengua i Literatura Hispàniques per a les llengües i literatures
2. L'adopció per part de les autoritats educatives del país del principi que les solucions a la manca de professorat han de garantir que aquest tingui una formació no sols en pedagogia i didàctica, sinó també, i de manera substancial, en les matèries específiques que ha d'impartir.

La incorporació dels responsables de la formació d'especialistes (departaments i facultats de filologia) a les instàncies pertinents perquè d'ara endavant puguin contribuir al disseny de les vies de millora del sistema educatiu en els terrenys que siguin de la seva responsabilitat.